

Dönem : 5
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 2

7 . 2 . 1967 Tarihli ve 828 Sayılı Kanun ile 27 . 3 . 1969 Tarihli, 1137 Sayılı Kanunun 36 ncı Maddesini Değiştiren ve Yürürlük Süresini Uzatın 26 . 12 . 1972 Tarihli, 1648 Sayılı Kanunun Yürürlük Süresinin Uzatılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan Komisyonu Raporu (1/18)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-85/06800

19 . 12 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 8.10.1977 tarihinde kararlaştırılan «7.2.1967 tarihli ve 828 sayılı Kanun ile 27.3.1969 tarihli, 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26.12.1972 tarihli, 1648 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

G E R E K Ç E

7.2.1967 gün ve 828 sayılı Kanun ile 27.3.1969 gün ve 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26.12.1972 tarih ve 1648 sayılı Kanuna dayanarak ithalattan alınmakta olan damga resminin uygulama süresi, Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemi sonu olan 31.12.1977 tarihinde sona ermektedir.

Genel Gerekçe :

1. Bu Kanunun en önemli gerekçesi Beş Yıllık Kalkınma Planlarında öngörülen Devlet yatırımlarının finansmanı için, ekonomimizin genel dengesi bozulmadan ithalatla ilgili gelir kaynaklarımızın azami derecede zorlanması suretiyle gerekli gelirin kısmen sağlanması şeklinde belirtilmiştir. Son beş yılda tahsil edilen damga resmiyle ilgili gelir rakamları da bu hususu doğrulamaktadır.

Yıllar	İthalde Alınan Damga Resmi Tahsilatı (Milyon TL.)
1972	1.349
1973	1.625
1974	2.499
1975	3.668
1976	5.438
1977 (Bütçe tahmini)	7.200

İthalde alınan damga resminin Devlet gelirleri içindeki bugünkü yeri, görüleceği üzere, bu resmi vazgeçilmez bir gelir kaynağına dönüştürmüştür.

Diğer yandan bu resim, geçmiş yıllardaki uygulaması sırasında ithalatın gelişmesini engellememiş görünmektedir.

Yıllar itibarıyla fiili ithalat rakamları bunu göstermektedir.

Yıllar	İthalat (Milyon \$)
1972	1.562
1973	2.086
1974	3.777
1975	4.738
1976	5.128

Ancak bu resim alınmamış olsaydı, iç talebin artışı nazara alınır, ithalattaki fiili artışın hangi düzeye ulaşabileceğini kestirmek güçtür.

2. Özellikle Avrupa Ekonomik Topluluğuna karşı Ankara Anlaşması ve Protokol hükümlerinden doğan yükümlülüklerimizin bir gereği olarak himayeci karakterli gümrük vergilerinin nispetleri düşürülürken gümrük vergilerine eş değerli «İthalatta alınan damga resminin» devam ettirilmesi, bugün ödemeler bilançomuz üzerindeki olumlu etkisi yönünden gerekli görülmektedir.

3. Bu resim iç fiyat düzeyi üzerindeki etkisinin çok sınırlı olduğunu kabul etmek gerekir. Nitekim gıda maddeleri tamamen, zaruri ihtiyaç maddelerinin çok büyük kısmı yerli üretimle karşılandığından bu resmin düşük gelir gruplarının satın alma gücü üzerinde bir etkisi söz konusu olmamaktadır.

Öte yandan, ithal malları fiyatlarının ve ithalatçı kâr marjlarının yüksek olması nedeniyle ithalatta alınan damga resmi dolayısıyla ortaya çıkan ek vergi yükünün büyük bir kısmının, yüksek ithalatçı kâr marjlarından karşılandığı ve ithal malları fiyatlarına sınırlı bir ölçüde intikal ettiği düşünülebilir.

İhracat mallarımızın özelliği ve ihracatta vergi iadesi mekanizmasının ithalatta alınan damga resmini de kapsamı dolayısıyla, resmen ihracat mallarının fiyatları üzerindeki muhtemel etkisi de giderilmiş bulunmaktadır.

4. İthalde alınan damga resmi uygulaması, 474 sayılı Kanununun tatbikatı sebebiyle, yatırımları kısıtlayıcı bir nitelik de taşımamaktadır. Zira 474 sayılı Kanun gereğince, ithal vergi ve resimlerinin taksitlerle alınması ve uzun vadeli plan hedeflerine uygun bulunan yatırımlarının ithal vergilerinin muafiyete kadar indirilmesi mümkündür.

5. Bu itibarla, bütçe ve gelir politikası ile yürütülmekte olan para ve gümrük politikaları yönünden Dördüncü Beş Yıllık Planı döneminde de, her ne kadar daha düşük nispetlerde olmakla birlikte, bu resmin yapılacak ithalata uygulanmasına devam edilmesi ve kanunun yürürlük süresinin 31 Aralık 1982 tarihine kadar uzatılması lüzumlu görülmüştür.

Maddelere Ait Gerekçe

Kanun tasarısının birinci maddesi resmin yürürlük süresini Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemiyle sınırladığını göstermektedir.

İkinci madde yürürlük süresinin başlangıç tarihini tespit etmektedir.

Üçüncü madde bu Kanunu Maliye ile Gümrük ve Tekel bakanlarının yürüteceğini ifade etmektedir.

Bütçe Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 1/18
Karar No. : 2

27 . 12 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «7 . 2 . 1967 tarihli ve 828 Sayılı Kanun ile, 27 . 3 . 1969 tarihli, 1137 Sayılı Kanununun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26 . 12 . 1972 tarihli, 1648 Sayılı Kanununun yürürlük süresinin uzatılmasına dair Kanun» tasarısı Maliye Bakanlığı temsilcisinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü :

1967 yılında yürürlüğe giren ve süresi 1972 yılında 5 yıl uzatılmış bulunan ithalatta alınan damga resminin uygulama süresi 31 . 12 . 1977 tarihinde sona erecektir. 1978 yılında bu resimden 8 milyar liralık bir gelir beklenmektedir.

Bu miktar, bütçe gelirleri içinde önemli bir geliri ifade etmektedir. Resmin diğer bir özelliği de ithal edilen mallardan alındığı için ithalatı frenlemesi ve yerli üretimi korumasıdır.

Tasarı, önemli bir mali kaynak olması ve yerli üretimi himayeci bir karakteri bulunması bakımından ithalatta alınmakta olan damga resminin süresinin 31 . 12 . 1982 tarihine kadar 5 yıl daha ikinci kez uzatılmasını amaçlamaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçe doğrultusunda tasarı Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca; süresi biten ve yıl içinde vergi tahsilatına olanak verecek olan tasarının, Genel Kurulda öncelikle görüşülmesi dileği karara bağlanmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Aydın
İsmet Sezgin

Sözcü
Erzurum
Nevzat Kösoğlu

Ankara
Sebati Ataman

Ankara
M. Kemal Erkovan

Ankara
H. Turgut Toker

Eskişehir
M. İsmet Angı

İstanbul
Hikmet Çetin

İstanbul
Sevil Korum

İstanbul
A. Nejat Ölçen

İstanbul
Metin Tüzün

İzmir
Süleyman Genç

Kayseri
Mehmet Yüceler

Konya
Aydın Menderes

Niğde
H. Avni Kavurmacıoğlu

Ordu
Bilal Taranoğlu

Samsun
Kenan Bulutoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

7 . 2 . 1967 Tarihli ve 828 Sayılı Kanun ile 27 . 3 . 1969 Tarihli, 1137 Sayılı Kanunun 36 ncı Maddesini Değiştiren ve Yürürlük Süresini Uzatan 26 . 12 . 1972 Tarihli, 1648 Sayılı Kanunun Yürürlük Süresinin Uzatılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7 . 2 . 1967 tarih, 828 sayılı İthalde alınacak Damga Resmî Kanunu ile 27 . 3 . 1969 tarihli, 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26 . 12 . 1972 tarihli, 1648 sayılı Kanunun yürürlük süresi Dördüncü Beş Yıllık Plan Dönemi sonu olan 31 Aralık 1982 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanun 1 . 1 . 1978 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

7 . 2 . 1967 Tarihli ve 828 Sayılı Kanun ile 27 . 3 . 1969 Tarihli, 1137 Sayılı Kanunun 36 ncı Maddesini Değiştiren ve Yürürlük Süresini Uzatan 26 . 12 . 1972 Tarihli, 1648 Sayılı Kanunun Yürürlük Süresinin Uzatılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

8 . 10 . 1977

Başbakan S. Demirel	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. N. Erbakan	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı A. Türkeş	Devlet Bakanı S. Öztürk
Devlet Bakanı S. A. Emre	Devlet Bakanı S. Somuncuoğlu	Devlet Bakanı A. Ş. Ereğ	Adalet Bakanı N. Cevheri
Millî Savunma Bakanı Dr. S. Bilgiç	İçişleri Bakanı Prof. K. Özal	Dışişleri Bakanı İ. S. Çağlayangil	Maliye Bakanı C. Bilgehan
Millî Eğitim Bakanı N. Mentеше	Bayındırlık Bakanı S. Kılıç	Ticaret Bakanı Dr. A. O. Güner	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı C. Gökçek
Güm. ve Tekel Bakanı G. Sazak	Gıda T. ve Hay. Bakanı F. Adak	Ulaştırma Bakanı Doç. Dr. Ergenekon	Çalışma Bakanı Dr. İ. F. Cumalıoğlu
Sanayi ve Tek. Bakanı V. R. Kutan	En. ve Tabii Kay. Bakanı K. İnan	Turizm ve Tan. Bakanı İ. C. Ege	İmar ve İskân Bakanı R. Kutan
Köy İşleri ve Koop. Bakanı T. Yücel	Orman Bakanı S. Savcı	Gençlik ve Spor Bakanı Ö. Şakar	Kültür Bakanı A. Akyol
	Sosyal Güvenlik Bakanı T. Kapanlı		